

Mitt marsvin har en knöl !

Att marsvin får olika typer av knölar har de flesta nog varit med om. Här tänkte jag ta upp de vanligaste:

Böld

Varbölder är kanske den vanligaste typen av knöl. De får dessa genom att bakterier har penetrerat huden (tex från ett bitt eller stick från höstrån). Varbölder kan även uppkomma på käken om marsvinet har problem med sina tänder. Gnagares var är väldigt segt, och ofta vit eller gulaktigt i färgen. En varböld försvinner inte av sig själv, och obehandlad kan den leda till döden. Behandlingen består av att veterinären öppnar och spolar, och sedan eftervård med noggrann spolning hemma. De kan många gånger behöva flera veterinärbesök och kan vara svåra att bli av med. Eftersom dessa varbölder ofta har en väldigt tjock kapsel, har antibiotika sällan någon större effekt.

Atherom

Atherom är en ofarlig retentionscysta som innehåller talg. Den uppstår när utförsången från körteln blivit tilltäppt. Dessa blir ofta hårlösa och i storlek som en stor finne. De är vanligtvis inte farliga eller smärtsamma, men kan spricka och då bli infekterade. Vid upprepade besvär med dessa kan de opereras bort.

Tumörer

De vanligaste formerna på marsvin är hudtumörer, juvertumörer, livmodertumörer och blodcancer.

Juvertumörer

Juvertumörer är liksom hudtumörer uppenbara för djurägaren då de ses som knölar/svullnader i och runt juverna. Viktigt att tänka på är att juvertumörer även kan drabba hanmarsvin. Juvertumörer behandlas precis som hudtumörer genom operation. Ju mindre tumören är desto bättre prognos, då de måste opereras bort med en viss marginal för att förhindra att de återkommer. Man brukar sedan skicka den borttagna juverdelen på analys för att fastställa om tumören är godartad eller elakartad.

Livmodertumörer

Man vet emellertid att det finns en koppling mellan könshormoner och livmodertumörer. Marsvin drabbas ofta av äggstockscystor som är hormonproducerande och dessa individer har i de flesta fallen förändringar i livmodern.

Livmodertumörer kan ge symptom i form av blödningar från vagina, ökat bukombång och avmagring. I de fall då marsvinet även har äggstockscystor, kan hormonproduktionen från dessa orsaka håravfall på bakre delen av kroppen.

Livmodertumörer diagnostiseras vanligtvis vid en undersökning där man känner en svullnad i buken eller på röntgen. Eftersom marsvin har ett mycket omfattande tarmsystem kan det vara svårt att upptäcka mindre livmoderförstoringar på vid bukpalpation (när veterinären

känner igenom buken) och röntgen. Lättare är att hitta äggstockscystor och finns dessa är misstanken om livmodertumörer mycket stor.

Även livmodertumörer behandlas med operation. Före ett ingrepp bör man röntga lungorna för att utesluta synlig spridning (metastasering). Att ta bort äggstockar och livmoder (ovarichysterektomi) är ett mycket större ingrepp än att ta bort en hud-eller juvertumör. Prognosen är dock förhållandevis god om djuret är i god kondition för övrigt och inte hunnit bli allt för gammalt.

Hudtumörer

Hudtumörer är uppenbara för djurägaren då de ses som växande knölar i huden. De vanligaste hudtumörerna är trichoepiteliom eller pilomatrixiom. De är helt godartade förändringar härrörande från hudkörtlar men kan växa sig väldigt stora och till och med spricka upp i stora fula sår. I en del fall håller sig knölen liten och växer inte påtagligt. Hudtumörer behandlas genom operation. Har knölna inte hunnit bli allt för stora, är chanserna goda för ett komplikationsfritt ingrepp och en god läkning. Hudtumörer är mycket sällan elakartade.

Blodcancer

Blodcancer (lymfosarkom) ger en generell förstoring av kroppens lymfknotor och orsakas av ett typ C retrovirus. Dessa kan dock vara svårare för djurägaren att upptäcka, då de ligger djupare i vävnaderna. Andra symptom kan vara avmagering och dålig pälskvalité.

Vid lymfosarkom kan man misstänka sjukdomen om marsvinet har generellt förstörade lymfknotor. Diagnos ställs via ett blodprov och/eller en biopsi från en lymfknuta.

Behandling saknas för lymfosarkom.

Text: Leg Djursjuksköterska Amanda Eriksson